

Direcția
 Analitică

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE

ANALIZA STRATEGICĂ

**privind funcționalitatea mecanismului de depunere a contestațiilor,
examinarea acestora și deciziile adoptate de către Agenția Națională
pentru Soluționarea Contestațiilor.**

Chișinău 2020

CUPRINS

ABREVIERI	pag.3
1. INTRODUCERE	pag.4
1.1. Solicitantul analizei.....	pag.4
1.2. Scopul analizei.....	pag.4
1.3. Surse utilizate.....	pag.4
2. ASPECTUL OPERAȚIONAL ÎN PROCESUL SOLUȚIONĂRII CONTESTAȚIILOR.....	pag.5
2.1. Transparența procesului de soluționare a contestațiilor.....	pag.5
2.2. Termenele pentru soluționarea contestațiilor.....	pag.5
2.3. Numirea consilierilor pentru soluționarea contestațiilor.....	pag.6
2.4. Potențiale conflicte de interese.....	pag.7
3. SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR.....	pag.8
3.1. Contestațiile acceptate și examinate în sumă de 6,2 mld lei.....	pag.8
3.2. Contestațiile respinse în sumă de 6.7 mld lei.....	pag.9
3.3. Deciziile ANSC atacate în instanțele de judecată.....	pag.10
3.4. Lista de interdicție a operatorilor economici.....	pag.12
4. TENDINȚE.....	pag.12
4.1. Tendințe în profil cronologic.....	pag.13
4.2. Tendințe în profil teritorial.....	pag.13
4.3. Tendințe privind obiectul achiziției contestate și autoritatea contractantă.....	pag.13
4.4. Obstrucționarea deciziilor ANSC.....	pag.14
CONCLUZII	pag.15
ANEXE.....	pag.18-24

ABREVIERI

ANSC	Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor
ASP	Agenția Servicii Publice
CAPCS	Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CA	Curtea de Apel
DGLCA	Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare
HG	Hotărâre de Guvern
RM	Republica Moldova
SRL	Societate cu răspundere limitată
SA	Societate pe acțiuni
IM	Întreprindere municipală

1. INTRODUCERE.

Anual, sunt contestate 10% din numărul total al achizițiilor. Însă, în decurs de aproximativ 3 ani (iulie 2017 – iunie 2020), valoarea contestațiilor a atins suma totală de 12,5 mld. lei, ceea ce constituie circa 50% din valoarea totală a achizițiilor. Soluționarea contestațiilor, conform normelor legale, îi revine celor 7 consilieri din cadrul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.

Astfel, valoarea semnificativă a contestațiilor poate fi determinantă în generarea actelor de corupție atât la nivelul operatorilor economici din domeniu privat și public, cât și la nivelul autorităților contractante, precum și a autorității de soluționare a contestațiilor.

1.1. Solicitantul analizei

Secția analiză strategică din cadrul Direcției analitică a depus raportul de inițiere a analizei strategice respective, în conformitate cu măsura nr. 62 din Planul de activitate al Centrului Național Anticorupție pentru anul 2020.

1.2. Scopul analizei

Scopul analizei constă în studierea practicii în activitatea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor în perioada iulie 2017 – iunie 2020, prin prisma următoarelor obiective:

- analiza fluxului și dinamicii de contestații depuse către Agenție, dar și în privința deciziilor adoptate pe marginea contestațiilor;
- identificarea legăturilor între operatorii economici contestatari și anagajații ANSC și a rudelor apropiate ale acestora;
- stabilirea vulnerabilităților bunei funcționări a mecanismului de depunere a contestațiilor.

1.3. Surse utilizate

În cadrul analizei strategice, au fost utilizate date oferite de investigații jurnalistice, surse de informații deschise, inclusiv paginile oficiale www.ansc.md, www.tender.gov.md, www.instante.justice.md și www.csj.md. Totodată, au fost supuse analizei și datele conținute în registrele informaționale de stat disponibile CNA.

2. ASPECTUL OPERAȚIONAL ÎN PROCESUL SOLUȚIONĂRII CONTESTAȚIILOR

2.1. Transparența procesului de soluționare a contestațiilor

Cadrul normativ asigură transparența soluționării contestațiilor prin:

- a) publicarea obligatorie a deciziei privind soluția adoptată pe marginea fiecărui caz contestat, pe pagina web a ANSC, în termen de 3 zile de la data pronunțării (art.86 alin. (8) al Legii nr.133/03.07.2015);
- b) conformarea activității Agenției la prevederile Legii nr.239/13.11.2008 privind transparența decizională (art.69 al Regulamentului de organizare și funcționare a ANSC);
- c) publicarea obligatorie a raportului anual de performanță cu date și analize despre cazurile de soluționare a contestațiilor, pe pagina web a Agenției, în termen de 7 zile de la data prezentării sale în Parlament (art.80 alin. (6) al Legii 133/2015).

Pagina web a Agenției, www.ansc.md, conține un compartiment întreg dedicat contestațiilor cu posibilitatea selectării contestațiilor în examinare, deciziilor și deciziilor de suspendare, după diferiți parametri (contestatar, autoritatea contractantă, obiectul contestației, complet etc.).

Totuși, în rezultatul analizei funcționalității de selectare a informației s-au stabilit lacune ce aduce atingeri transparenței în procesul de soluționare a contestațiilor.

Vulnerabilități stabilite:

- 1) pași suplimentari pentru stabilirea traseului de la procedura de achiziție contestată (identificabilă după număr) până la decizia adoptată;
- 2) neconcordanță între compartimentele „Contestații în examinare” și „Decizii de suspendare” ceea ce face imposibilă, în unele cazuri, stabilirea deciziei pe marginea procedurii de achiziție contestată (vezi anexa 1).
- 3) lipsa compartimentului „Transparența decizională” pe pagina-web (vezi anexa 2).

2.2. Termenele pentru soluționarea contestațiilor

Prin legea 131/2015, dreptul de contestare i-a fost atribuit doar persoanei care are sau a avut un interes în obținerea unui contract de achiziție publică și care consideră că în cadrul procedurilor de achiziție publică un act al autorității contractante a vătămat un drept al său recunoscut de lege, în urma cărui fapt a suportat sau poate suporta prejudicii.

În condițiile supra, pentru soluționarea unei contestații sunt reglementate următoarele termene legale:

- a) 5-10 zile pentru depunerea contestației de către operatorul economic vătămat, în dependență de valoarea contractului care urmează să fie atribuit;
- b) 5 zile pentru completarea contestației de către operatorul economic, în cazul când nu corespunde după conținut;
- c) 20 zile lucrătoare pentru soluționarea în fond a contestației, inclusiv:
  - 1 zi pentru înștiințarea de către ANSC a părților participante la procedura de atribuire a contractului;
  - 5 zile lucrătoare pentru autoritatea contractantă în vederea transmiterii punctului său de vedere asupra contestației;
  - 5 zile lucrătoare pentru ca autoritatea contractantă să prezinte materialele solicitate de ANSC;
- d) 10 zile pentru examinarea de către ANSC a excepțiilor care împiedică examinarea în fond a contestației;
- e) 10 zile cu care poate fi prelungit termenul de soluționare a contestației, în cazurile temeinic justificate.

Astfel, soluționarea în fond a unei contestații poate dura până la 20 zile lucrătoare, iar în cazuri de excepție - până la 40 zile. În această perioadă, autoritatea contractantă nu are dreptul de a încheia contractul de achiziții publice până la emiterea unei decizii finale pe marginea contestației de către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor.

Vulnerabilitate stabilită:

- Legea 131/2015 nu indică expres excepțiile care pot împiedica examinarea în fond a contestației și cazurile temeinic justificate de prelungire a termenului de soluționare, ceea ce face să persiste discreția funcționarului din cadrul Agenției.

2.3. Numirea consilierilor pentru soluționarea contestațiilor

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este o autoritate publică autonomă. Examinarea și soluționarea contestațiilor este asigurată prin intermediul completelor de soluționare a contestațiilor. Fiecare complet este format din 3 consilieri, componența fiind stabilită în mod aleatoriu prin intermediul Sistemului informațional automatizat de evidență și arhivare a documentelor electronice. În cadrul Agenției sunt 7 consilieri pentru soluționarea contestațiilor mandatați pe un termen unic de 7 ani, inclusiv directorul general și directorul general adjunct.

De la momentul fondării până în prezent, în 3 ani de activitate, Agenția a fost administrată de două persoane:

- 1) cet. Viorel Moșneaga - în perioada 21.07.2017 - 30.11.2018;
- 2) cet. Anatolie Zagorodnîi - în perioada 07.02.2019 - revocat la 05.07.2019 – revocare anulată la 20.02.2020.

Vulnerabilități:

- Lipsește actul normativ privind aprobarea și implementarea Sistemului informațional automatizat, raportat de către ANSC, ce asigură repartizarea aleatorie a contestațiilor către completele de soluționare a contestațiilor. În acest caz, se va ține cont și de prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

2.4. Potențiale conflicte de interes

La finele anului 2019, rata de ocupare a funcțiilor în cadrul Agenției constituia 73%. Deși, statele de personal prevăd un efectiv-limită de 30 de unități, în cadrul Agenției activau 22 persoane, inclusiv:

- 7 consilieri pentru soluționarea contestațiilor;
- 11 funcționari publici (5 – funcționari publici de conducere și 6 – funcționari publici de execuție);
- 2 angajați ai personalului auxiliar.

Normele legale privind declararea averii și a intereselor personale se răsfrâng asupra directorului general, directorului general adjunct, consilierilor pentru soluționarea contestațiilor și funcționarilor publici din cadrul Agenției, declarațiile acestora fiind accesibile pe portalul public - <https://portal-declaratii.ani.md>.

Vulnerabilități de corupție:

Totuși, analiza datelor conținute în sistemele informaționale de stat în coroborare cu sursele publice denotă unele cazuri relevante prin:

- a) adoptarea deciziilor în favoarea unui operator economic contestatar, care a avut raporturi de fondator și relații de rudenie cu unul dintre consilieri;
- b) adoptarea deciziilor în favoarea unui operator economic contestatar, care a avut raporturi de muncă (stînse) cu unul dintre consilieri;
- c) adoptarea deciziilor în favoarea operatorului economic contestatar, care este în raporturi de muncă cu membrul de familie al unui consilier;

Circumstanțele expuse pot deveni favorabile pentru apariția unor eventuale riscuri de promovare, prin intermediul consilierilor pentru soluționarea contestațiilor, a intereselor personale sau de grup.

3. SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR.

Datele analizate denotă că fiecare a zecea procedură de achiziție publică este contestată la ANSC, numărul acestora fiind de 1955 pentru întreaga perioadă 08.09.2017 – 30.06.2020. Mai mult ca atât, în dinamică se atestă o tendință de creștere semnificativă a numărului de contestații cu circa 35%. Excepție reprezintă anul 2020, nivelul înregistrând doar 5% (diminuarea acestui procentaj poate fi generată de pandemia COVID-19).

Îngrijorător, însă, este valoarea estimativă a procedurilor contestate, care a atins cifra de aproximativ 12,5 miliarde lei (în mediu 6,5 mln. lei per procedură) și, respectiv, constituie 50% din suma totală a achizițiilor.

Vulnerabilități, inclusiv de corupție:

- povara volumului/valorii de contestații (12,5 mld. lei) revine celor 7 persoane responsabile de soluționarea acestora;
- tendința operatorilor economici de a recurge la instituția contestării procedurilor de achiziție publică, în special a celor de valoare semnificativă;
- procedurile de achiziții sunt tentante fraudării direct proporțional cu valoarea acestora.

3.1. Contestațiile acceptate și examinate în sumă de 6,2 mld lei

Potrivit rapoartelor de activitate, Agenția acceptă spre examinare doar 1 (mai exact 0,88) din 2 contestații. Astfel, în perioada de referință, numărul contestațiilor acceptate spre examinare a fost de 897, deși valoarea acestora e la fel de semnificativă - 6,2 mld. lei.

Cel mai frecvent au fost acceptate spre examinare contestațiile privind rezultatele procedurilor de achiziție (în 762 de cazuri), fiind urmate de contestațiile privind documentația de atribuire (în 135 de cazuri).

Datele denotă și o predispoziție a contestării achizițiilor publice organizate de unele autorități contractante din domeniile:

- ocrotirea sănătății (CAPCS cu 67 de contestații în valoare de 1,5 mld. lei; UASMF cu 18 contestații în valoare de 64 mln lei);
- documentarea populației (ASP cu 17 contestații în valoare de 94,5 mln. lei);
- serviciile locativ-comunale (DGLCA cu 16 contestații în valoare de 55,7 mln. lei).

Totodată, a fost identificat și un top al operatorilor economici ai căror contestații au fost acceptate spre examinare cel mai frecvent. În unele cazuri, numărul contestațiilor acceptate prevalează pe cel al contestațiilor respinse, și anume: Eximotor SA – 27 acceptate din 49 contestații depuse; Foremcons SRL – 22 acceptate din 38 depuse; BTS Pro SRL - 21 acceptate din 33 depuse și Zepto SRL – 11 acceptate din 15 depuse. În alt caz, operatorii IM GBG-MLD SRL și SRL Capital s-au evidențiat prin contestații acceptate în sume semnificative, respectiv 10 contestații acceptate în sumă de 192,5 mln lei și 9 contestații acceptate în sumă de 166,6 mln lei.

	Repartizarea contestațiilor după operatori	Acceptate	Valoarea procedurilor	Respinse	Valoarea procedurilor
1	EXIMOTOR SA	27	145 628 591 lei	22	30 284 717 lei
2	SC FOREMCONS SRL	22	94 067 919 lei	16	158 754 084 lei
3	BTS PRO SRL	21	27 324 844 lei	12	17 552 859 lei
4	ZEPTO SRL	11	50 003 625 lei	4	4 285 135 lei
5	PHARMONY SRL	10	51 667 009 lei	14	103 371 599 lei
6	PROTERRA GRUP SRL	10	43 578 646 lei	6	20 107 544 lei
7	IM GBG-MLD SRL	10	192 477 322 lei	10	141 256 002 lei
8	CAPITAL SRL	9	166 604 866 lei	11	64 894 969 lei
9	TRIOMAC	9	8 222 827 lei	9	6 262 715 lei
10	DANSTAR EVOLUTION SRL	9	11 407 250 lei	11	8 699 785 lei

Datele analizate pun în evidență operatorul economic „Magistrala” S.A., din domeniul construcției drumurilor cu cele mai valoroase proceduri de achiziție contestate, valoarea cărora este de 1 812 640 000 lei. Drept urmare, au fost dispuse măsuri de remediere adresate autorității contractante (Administrația de Stat a Drumurilor). Doar în 1 din cele 6 contestații, autoritatea contractantă a raportat către ANSC despre aplicarea măsurilor prescrise.

3.2. Contestațiile respinse în sumă de 6,7 mld. lei

Datele denotă și o anumită experiență a Agenției în respingerea contestațiilor. De altfel, la fiecare contestație admisă spre examinarea a revenit 1,2 contestații respinse ori numărul ultimelor a atins cifra de 1104. Valoarea totală a achizițiilor contestate, care au fost respinse, constituie 6,7 mld. lei.

Profilul acestor contestații, în dependență de obiectul contestat, nu diferă de cel al contestațiilor acceptate, cele mai frecvente pretenții ale operatorilor economici ținând de rezultatele procedurii de achiziție (883 cazuri) și documentația de atribuire (221 cazuri).

Topul operatorilor economici ai căror contestații au fost respinse coincide, în mare parte, cu cel al operatorilor cu contestații acceptate. Totuși, în lista respectivă se regăsesc și alte denumiri de companii, precum Pontem X SRL (14 respinse din 20 contestații depuse), Servicii Curățenie SRL (13 respinse din 20 depuse), Aproservice X SRL (11 respinse din 15 depuse). În cazurile exemplificate, numărul contestațiilor respinse depășesc numărul contestațiilor admise spre examinare.

	Repartizarea contestațiilor după operatori	Respinse	Valoarea procedurilor	Acceptate	Valoarea procedurilor
1	EXIMOTOR SA	22	30 284 717 lei	27	145 628 591 lei
2	PHARMONY SRL	14	103 371 599 lei	10	51 667 009 lei
3	PONTEM.X SRL	14	66 730 677 lei	6	29 642 238 lei
4	SERVICII CURATENIE SRL	13	32 279 255 lei	7	57 399 490 lei
5	BTS PRO SRL	12	17 552 859 lei	21	27 324 844 lei
6	APROSERVICE X SRL	11	13 082 242 lei	4	1 699 003 lei
7	DANSTAR EVOLUTION SRL	11	8 699 785 lei	9	11 407 250 lei
8	CAPITAL SRL	11	64 894 969 lei	9	166 604 866 lei
9	IM GBG-MLD SRL	10	141 256 002 lei	10	192 477 322 lei
10	MEDEFERENT GRUP SRL	8	76 828 954 lei	4	151 074 618 lei

În general, cea mai valoroasă procedură de achiziție contestată este cea a companiei S.A. „Control Montajes Industriales Cymi”. Procedura de achiziție pentru serviciile de lucrări privind execuția conductei de interconectare a Sistemului de Transport Gaze Naturale din România cu Sistemul de Transport Gaze Naturale din Republica Moldova - Faza II- direcția Iași - Ungheni – Chișinău a valorat 1 346 181 621 lei. Întrucât procedura respectivă a fost demarată de o societate cu răspundere limitată („Vestmoldtransgaz” S.R.L.), consilierii ANSC au restituit contestarea fără examinare în fond, făcând trimitere la imposibilitatea aplicării prevederilor Legii privind achizițiile publice.

Vulnerabilități de corupție:

- contestațiile multiple aferente domeniilor ocrotirii sănătății și construcției drumurilor ar dezvolta ipoteza avansării gradului de expunere a acestor domenii la acte de corupție;
- grupurile constante de agenți economici care depun contestații către ANSC, ar indica spre interesul concertat în scopul anulării unor proceduri de achiziție publică, fapt ce ar genera riscul săvârșirii actelor de corupție în asemenea procese;

3.3. Deciziile ANSC atacate în instanțele de judecată

Pe portalul național al instanțelor de judecată <https://www.instante.justice.md/> au fost identificate hotărâri și încheieri pe cauze în care Agenția Națională pentru Soluționarea

Contestațiilor a avut calitatea de pârât, și anume: 14 hotărâri și 6 încheieri ale instanței de fond (judecătoria Chișinău); 12 hotărâri și 7 încheieri ale CA Chișinău și 3 încheieri ale CSJ.

În majoritatea cauzelor examinate, instanța de fond s-a pronunțat în defavoarea reclamantului și doar într-o cauză de contencios administrativ au fost admise cererile reclamantului și anulată decizia ANSC.

Cursivitatea proceselor de judecată examinate în instanța de judecată nu a fost posibil de stabilit, întrucât pe portalul Curții de Apel au fost constatate decizii pe cauze de contencios, în care hotărârile instanței de fond nu au fost identificate. Astfel, se poate de concluzionat faptul că nu toate hotărârile și încheierile instanțelor de judecată sunt publicate pe portalul național al instanțelor de judecată, ceea ce duce la imposibilitatea formării unei viziuni depline la capitolul deciziilor ANSC atacate în instanțele de judecată.

De menționat faptul că publicarea parțială a hotărârilor judecătorilor contravine prevederilor Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 472/21 din 18.12.2008.

Din deciziile publicate, doar o cerere de recurs a fost înaintată de către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, aceasta fiind respinsă de Curtea de Apel Chișinău, iar mai apoi și de Curtea Supremă de Justiție.

Din informația disponibilă poate fi desprinsă concluzia că majoritatea cererilor înaintate de participanții la achizițiile contestate sunt respinse ca fiind neîntemeiate. În asemenea context, poate fi întărită ipoteza privind corectitudinea ANSC în activitatea de examinare a contestațiilor aferente procesului de achiziție publică.

Vulnerabilitate de corupție:

- În cazul nerespectării Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 472/21 din 18.12.2008, în cazurile de soluționare a contestațiilor, ar putea persista interesul părților cointeresate în proces, inclusiv a reprezentanților sistemului judecătoresc, iar în asemenea circumstanțe – admiterea riscurilor fraudării achizițiilor publice și comiterii actelor de corupție.

3.4. Lista de interdicție a operatorilor economici

Agencia Națională de Soluționare a Contestațiilor a manifestat o anumită experiență la responsabilizarea operatorilor economici prin intermediul Listei de interdicție instituită în baza HG 1418/2016. Astfel, la solicitarea Agenției, în lista de interdicție au fost incluși 6 operatori economici, pentru prezentarea actelor false în cadrul procedurilor de achiziție publică. Ponderea acestor cazuri în lista totală a contestațiilor depuse constituie 0,3% (din 1955 achiziții contestate), care ar părea ca fiind nesemnificativ în contextul că acceptarea de către autoritățile contractante a ofertelor depuse de alți participanți ca neconforme sau inacceptabile rămâne a fi printre cele mai frecvente aspecte invocate în contestațiile operatorilor economici.

Totodată, analizele strategice și operaționale, efectuate în ultimii ani, denotă mai multe cazuri când fondatorii își abandonează companiile incluse în Lista de interdicție și intervin în procesul achizițiilor publice cu noi companii, gestionate prin intermediul altor persoane, inclusiv rudele acestora.

Vulnerabilitate:

- lista de interdicție este rar aplicată și poate diminua impactul acesteia asupra responsabilizării operatorilor economici în cadrul procedurilor de achiziție publică. ANSC ar trebui să dispună de instrucțiuni exprese de raportare a operatorilor economici în lista de interdicție.

4. TENDINȚE.

De la an la an, tot mai mulți operatori economici recurg la mecanismul de contestare. Potrivit rapoartelor anuale de performanță, numărul contestațiilor înregistrate la ANSC au atins cifra de 726 cu valoarea estimativă a procedurilor contestate în sumă totală de 2,49 mld. lei, iar la finele anului 2019, numărul acestora a constituit deja 1026 cu valoarea estimată de peste 4,75 mld. lei.

Deși, această creștere semnificativă pare a relata încrederea operatorilor economici în mecanismul de contestare, însă, pe de altă parte, tendința trebuie să semnifice o îngrijorare evidentă pentru Guvern și Agenția Achiziții Publice determinată de faptul că tot mai multe proceduri de achiziții publice sunt organizate cu încălcarea normelor legale, în cazul contestațiilor examinate. Ori, aceste manifestări de abateri pot contribui nemijlocit la generarea actelor de corupție cu impact major asupra gestionării incorecte a banului public.

4.1. Tendințe în profil cronologic

Analiza dinamicii scoate în evidență lunile aprilie-iulie și noiembrie-decembrie ca fiind perioadele fierbinți pentru depunerea contestațiilor. În acest context, Centrul Național Anticorupție ar fi bine să-și amplifice acțiunile de documentare a cazurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice, atât la etapa de elaborare a caietelor de sarcini cu implicarea potențialilor operatori economici câștigători, cât și la desfășurarea propriu-zisă a procedurilor de achiziție. (vezi anexa 3)

4.2. Tendințe în profil teritorial

Distribuția contestațiilor în profil teritorial relevă următoarele sectoare de concentrare a procedurilor de achiziție publică contestate. În general, în anul 2019 au fost înregistrate mai multe contestații decât în anul 2018 (Chișinău - cu 32%, UTAG – de 2,2 ori, Cahul – de 3,4 ori, Bălți – de 1,3 ori, Ungheni – de 4,3 ori). (vezi anexa 4)

4.3. Tendințe privind obiectul achiziției contestate și autoritatea contractantă

Lucrările de construcție sunt cele mai contestate proceduri de achiziții publice, fiind înregistrată o creștere semnificativă a numărului acestora de 1,8 ori (în anul 2018 – 204, iar în anul 2019 – 368). Situație similară se constată și în privința achizițiilor publice de echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire, creșterea anuală fiind de 1,3 ori (în anul 2018 - 113, iar în anul 2019 – 143). Frecvente au devenit și contestațiile privind achizițiile publice de echipament informatic și accesorii de birou (în anul 2018 – 45, iar în anul 2019 – 85), de mobilier, aparate de uz casnic și produse de curățat (în anul 2018 – 51, iar în anul 2019 – 60), de alimente, băuturi, tutun și produse conexe (în anul 2018 – 39, iar în anul 2019 – 51).

Cele mai frecvente contestații au fost înregistrate în cadrul procedurilor desfășurate de către autoritățile din domeniul ocrotirii sănătății (în special Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate), Direcțiile generale de profil din cadrul Consiliului mun. Chișinău, Agenția Servicii Publice etc. (vezi anexa 5)

Datele denotă informații semnificative privind corectitudinea procedurilor de achiziție publică derulate în cadrul acestor autorități și ar putea servi ca indiciu pentru viitoarele monitorizări din partea Agenției Achiziții Publice, precum și a organelor de control și de drept.

4.4. Obstrucționarea deciziilor ANSC

Din rapoartele oficiale anuale se desprinde o tendință alarmantă privind predispunerea autorităților contractante în executarea formală a deciziilor Agenției, deși, potrivit normelor legale, acestea sunt obligatorii. De altfel, Agenția raportează despre unele cazuri de formalism admis de autoritățile contractante astfel încât să rămână la același câștigător desemnat inițial în cadrul procedurii, chiar dacă acest fapt este contrar legii. În alte cazuri, autoritățile contractante aleg să atace în instanță deciziile Agenției, iar procesele în instanțele judecătorești fiind de lungă durată, care fac ineficiente deciziile suspendate. Mai grav, s-au înregistrat și cazuri de ignorare a deciziilor de către unele autorități contractante, ceea ce s-a răsfrâns negativ asupra respectării drepturilor operatorilor economici cărora le-au fost admise pretențiile de către Agenție.

În astfel de cazuri, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor practică sesizarea Centrului Național Anticorupție întru examinarea legalității părților implicate. Prin urmare, de la începutul activității sale instituționale ANSC a înaintat, în adresa Centrului, 17 solicitări pe diverse subiecte, cele mai frecvent întâlnite fiind cele de examinare a legalității acțiunilor autorităților contractante (în 12 cazuri). Examinarea astfel de cazuri a dus la intentarea unei cauze penale și întocmirea a 5 procese verbale contravenționale.

Unele autorități contractante motivează că scopul urmărit de unii contestatari este tergiversarea procedurii de achiziție publică și nu apărarea drepturilor și intereselor operatorilor economici participanți la procedurile respective. Există păreri că procesul de contestare a devenit o profesie pentru o parte din ofertanți. Aceste concluzii au fost formulate de către angajații ANSC la rubrica problematicilor identificate în cadrul raportului anual de performanță pentru anul 2019.

Vulnerabilități de corupție:

- neexecutarea deciziilor ANSC sau executarea formală a acestora, astfel, încât decizia finală să rămână în favoarea aceluiași câștigător, desemnat inițial în cadrul procedurii de achiziție publică, precum și nerespectarea condițiilor de raportare în privința aplicării măsurilor de remediere cu caracter obligatoriu indicate în deciziile ANSC;
- tergiversarea soluționării contestațiilor urmare a recurgerii de către autoritățile contractante la instanțele judecătorești.

CONCLUZII

Datele statistice denotă că contestarea achizițiilor publice devine tot mai frecventă în ultimii ani. Anual, sunt contestate 10% din numărul total al achizițiilor, valoarea procedurilor de achiziție publică contestate constituind suma de 12,5 mlrd lei (sau 50% din valoarea totală a achizițiilor publice).

Soluționarea contestațiilor este pusă în sarcina Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor și, mai cu seamă, în atribuția nemijlocită a 7 consilieri.

De ordin general

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, responsabilă de examinarea contestațiilor formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică, este considerată o instituție relativ tânără, cu o practică de aproximativ 3 ani. Din numărul total de 22 de angajați ai Agenției, șapte sunt consilieri pentru soluționarea contestațiilor, inclusiv directorul general și directorul general adjunct, cu statut de persoane cu funcții de demnitate publică, care examinează contestațiile prin intermediul completelor de soluționare a contestațiilor formate din 3 membri. În atare circumstanțe se atestă povara volumului/valorii de contestații (12,5 mld. lei) asupra a doar 7 persoane responsabile de soluționarea acestora.

Contestațiile înregistrate la ANSC

Datele rapoartelor de activitate ale ANSC indică în privința contestării procedurilor de achiziții publice în medie de aproximativ 10%, iar valoarea acestora constituie aproximativ 50% din suma totală a achizițiilor.

Numărul procedurilor de achiziție publică contestate la ANSC, în perioada 2017 (4 luni) – 2020 (6 luni), a constituit 1955, iar valoarea estimativă a acestora este de aproximativ 12,5 miliarde lei. Calculele dinamicii lunare ale contestațiilor, constată o creștere constantă, care, de la media de 32 de contestații înregistrate în anul 2017, a ajuns la 70 în anul 2020. Analiza predictivă a fenomenului depunerii contestațiilor, în asemenea circumstanțe, constată o tendință orientată spre creșterea numărului pe viitor.

În 897 de cazuri, sau aproximativ 45%, contestațiile depuse au fost acceptate spre examinare, valoarea achizițiilor fiind de 6 245 583 967 lei. Obiectul contestațiilor examinate l-a constituit documentația de atribuire în 135 de cazuri (15%) și rezultatele procedurii în 762 de cazuri (85%).

În 1104 de cazuri, sau aproximativ 55%, contestațiile depuse au fost respinse, valoarea achizițiilor fiind de 6 739 155 499 lei. Obiectul contestațiilor, în acest caz, l-a constituit

documentația de atribuire în 221 de cazuri (20%) și rezultatele procedurii în 883 de cazuri (80%).

În mediu, o procedură de achiziție publică contestată a constituit 6,5 milioane lei (*în cazul celor acceptate - 6,9 milioane lei, iar în cazul celor respinse – 6,1 milioane lei*). Lider la capitolul contestații adresate ANSC, a fost Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, care, s-a regăsit în 67 de contestații admise, valoarea achizițiilor cărora a constituit aproximativ 1,5 miliarde lei. În 16 cazuri pretențiile contestatarilor au fost înaintate în privința documentației de atribuire, iar în 51 cazuri în privința rezultatelor procedurii de achiziție. Cele mai numeroase contestații respinse, de asemenea, au fost formulate în privința Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, care au fost 98 la număr.

Posibile interese ale consilierilor pentru soluționarea contestațiilor

În trei cazuri, au fost identificați indici care ar dezvolta ipoteza promovării unor interese personale sau a persoanelor apropiate consilierilor pentru soluționarea contestațiilor;

- Într-un caz, din numele companiei gestionate de către fratele unui consilier au fost contestate 5 proceduri de achiziție publică, toate fiind admise și examinate de către ANSC. Anterior, cota parte de 100% din compania respectivă a aparținut chiar consilierului pentru soluționarea contestațiilor;
- În alt caz, din numele unei companii, în care soțul unui consilier pentru soluționarea contestațiilor activează în calitate de jurist, a fost depusă o contestație în privința rezultatului achiziției publice, aceasta fiind admisă parțial cu anularea deciziei de atribuire a contractului și impunerea adoptării măsurilor de remediere pe marginea cazului;
- În a treia situație, din numele companiei, care a înregistrat plăți salariale în favoarea soțului unui consilier pentru soluționarea contestațiilor, au fost depuse 3 contestații, toate fiind admise și examinate de către ANSC.

Vulnerabilități stabilite

- neexecutarea deciziilor ANSC sau executarea formală a acestora, astfel, încât decizia finală să rămână în favoarea aceluiași câștigător, desemnat inițial în cadrul procedurii de achiziție publică, precum și nerespectarea condițiilor de raportare în privința aplicării măsurilor de remediere cu caracter obligatoriu indicate în deciziile ANSC;
- tergiversarea soluționării contestațiilor urmare a recurgerii de către autoritățile contractante la instanțele judecătorești;

- Legea 131/2015 nu stabilește expres excepțiile care pot împiedica examinarea în fond a contestației și cazurile temeinic justificate de prelungire a termenului de soluționare, ceea ce face să persiste discreția funcționarului din cadrul Agenției;
- grupurile constante de agenți economici care depun contestații către ANSC, ar indica spre interesul concertat în scopul anulării unor proceduri de achiziție publică, fapt ce ar genera riscul săvârșirii actelor de corupție în asemenea procese;
- în cazul nerespectării Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 472/21 din 18.12.2008, în cazurile de soluționare a contestațiilor, ar putea persista interesul părților cointeresate în proces, inclusiv a reprezentanților sistemului judecătoresc, iar în asemenea circumstanțe – admiterea riscurilor fraudării achizițiilor publice și comiterii actelor de corupție;

Prin contestația nr. 17/02-1 din 17.02.2020, înregistrată la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor cu nr. 02/120/20 din 17.02.2020, depusă de către „Proterra Grup” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. A. Russo 2, număr de identificare (IDNO): 1011600012547, tel.: 022-433383, e-mail: office@terragroup.md, împotriva cerințelor documentației de atribuire elaborată de către IMSP Asociația Medicală Teritorială Buiucani, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ion Luca Caragiale 2, număr de identificare (IDNO): 1003600153131, tel.: 022-741916, e-mail: amt.buiucani@mail.ru, în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1581435229712 din 01.03.2020, în vederea atribuirii contractului de achiziție publică, având drept obiect „Achiziționarea serviciilor de curățenie în instituția medicală IMSP AMT Buiucani”, s-a solicitat suspendarea procedurii și modificarea cerințelor documentației de atribuire. Pe marginea contestației, a fost adoptată decizia cu nr.03DS-1-20 din 20.02.2020.

Rezultatul examinării paginii web ansc.md.

- 1) În rezultatul căutării contestației în examinare după numărul procedurii de achiziție MD-1581435229712, pagina web nu a oferit înregistrări.

Parlamentul Republicii Moldova

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor

AAA

Agenția	Contestații	Transparența	Legislație	Media	Întrebări frecvente	Contacte
Nr. Procedurii	Contestatar	Autoritatea Contractantă				
<input type="text" value="MD-1581435229712"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="button" value="Caută"/>			
Nu au fost găsite contestații. Modificați criteriile de căutare.						

- 2) În rezultatul căutării deciziei după numărul contestației 17/02-1, pagina web nu a oferit înregistrări.

Parlamentul Republicii Moldova

Agencia Națională pentru Soluționarea Contestațiilor

AAJ

Agencia Contestații Transparența Legislație Media Întrebări frecvente Contacte

Filtre Nu au fost găsite decizii. Modificați criteriile de căutare.

Contestatar

Autoritatea Contractantă

Complet

Obiectul Achiziției

Statut Decizie

Conținutul deciziei

Elementele contestației

Obiectul contestației

Nr. Contestație

- 3) În rezultatul căutării deciziei de suspendare după numărul contestației 17/02-1, pagina web oferă toate înregistrările fără a îndeplini selectarea propriu-zisă.

Agencia Contestații Transparența Legislație Media Întrebări frecvente Contacte

Data deciziei	Contestatar	Autoritatea contractantă	Obiectul contestației	Decizia	Decizii Raportat/Neraportat
☐ 13/11/2020	„DIDACT VEGA” SRL	Liceul Teoretic A. A. Doljnenko	Documentația de atribuire	03ds-39-20.pdf	
☐ 27/10/2020	„TRIOMAC” SRL	Academia de Studii Economice din Moldova	Documentația de atribuire	03ds-38-20.pdf	
☐ 19/10/2020	„DAC-SpectroMed” SRL	IMSP Centrul de Sănătate Ștefan Vodă	Documentația de atribuire	03ds-37-20.pdf	
☐ 16/10/2020	„FORS-Computer” SRL	Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI	Documentația de atribuire	03ds-36-20.pdf	
☐ 07/09/2020	„ECOCHIMIE” SRL	Centrul pentru achizitii publice centralizate in sanatate	Documentația de atribuire	03ds-35-20.pdf	
☐ 15/08/2020	„Partener Construct” SRL	Primăria sat. Speia	Documentația de atribuire	03ds-34-20.pdf	
☐ 13/08/2020	„NM CONSTRUCT” SRL	Grădina Zoologică	Documentația de atribuire	03ds-33-20.pdf	
☐ 01/08/2020	„Polisano Prim” SRL	Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate	Documentația de atribuire	03ds-32-20.pdf	
☐ 23/07/2020	„Accent Electronic” SA	Direcția Învățământ a Consiliului Raional Leova	Documentația de atribuire	03ds-31-20.pdf	
☐ 23/07/2020	„Eximotor” SA	Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare	Documentația de atribuire	03ds-30-20.pdf	

1 2 3 4 next » last »

Apply

Extras de pe pagina-web www.ansc.md

Parlamentul Republicii Moldova

Agencia Națională pentru Soluționarea Contestațiilor

AAA

[Agenția](#)
[Contestații](#)
[Transparența](#)
[Legislație](#)
[Media](#)
[Întrebări frecvente](#)
[Contacte](#)

Transparența

[Funcții vacante](#)

[Achiziții publice](#)

[Planuri de achiziții publice](#)

[Anunțuri de participare](#)

[Rapoarte de monitorizare a contractelor de achiziții publice](#)

[Planuri și rapoarte](#)

[Practica unitară](#)

Planuri de achiziții publice

[Planul de achiziție al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pentru anul 2020](#)

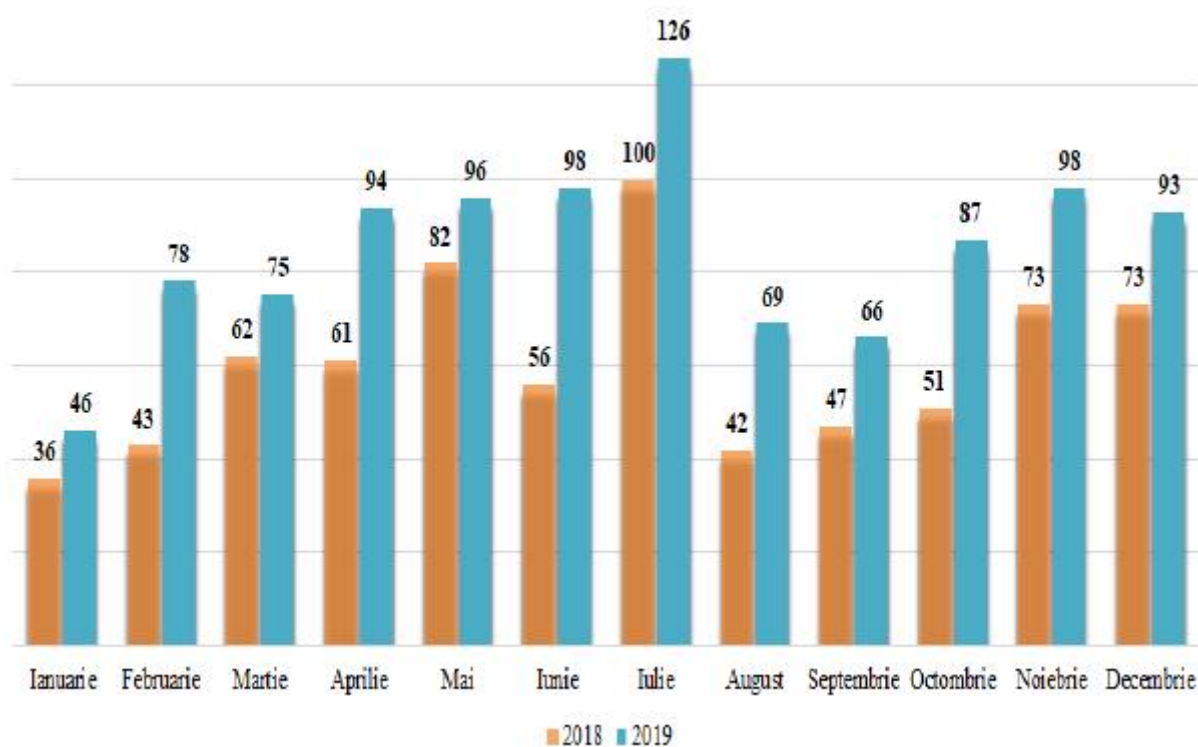
[Planul de achiziție al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pentru anul 2019](#)

[Planul de achiziție al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pentru anul 2018 modificat](#)

[Planul de achiziție al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pentru anul 2018](#)

[Planul de achiziții a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pentru anul 2017](#)

Evoluția numărului de contestații formulate de operatorii economici la ANSC în
perioada 2018 – 2019

Sursa: www.ansc.md/ro/advanced-page-type/rapoarte

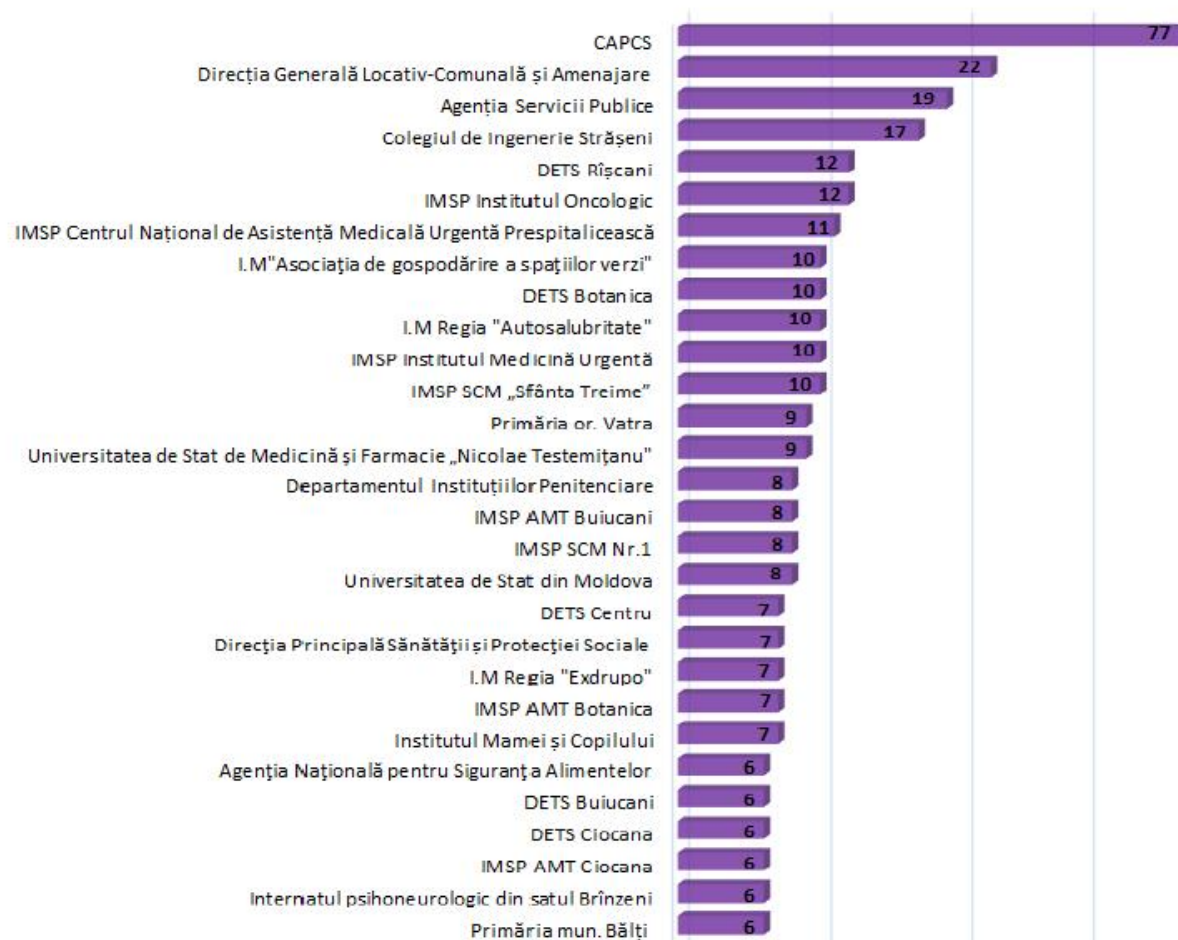
Numărul contestațiilor depuse în dependență de amplasarea teritorială a autorităților contractante anii 2018 și 2019

Chișinău	487
Bălți	23
UTA Găgăuzia	22
Strășeni	20
Cahul	13
Nisporeni	13
Florești	12
Orhei	12
Călărași	11
Hâncești	11
Edineți	9
Ialoveni	9
Căușeni	8
Criuleni	7
Cimișlia	6
Ungheni	6
Dubăsari	5
Șoldănești	5
Anenii Noi	4
Briceni	4
Drochia	4
Rezina	4
Râșcani	4
Soroca	4
Ștefan Vodă	4
Cantemir	3
Glodeni	3
Leova	3
Sângerei	3
Ocnîța	2
Taraclia	2
Bender	1
Dondușeni	1
Telenești	1

<i>Chișinău</i>	<i>644</i>
<i>UTA Găgăuzia</i>	<i>49</i>
<i>Cahul</i>	<i>44</i>
<i>Bălți</i>	<i>30</i>
<i>Ungheni</i>	<i>26</i>
<i>Strășeni</i>	<i>20</i>
<i>Nisporeni</i>	<i>18</i>
<i>Orhei</i>	<i>17</i>
<i>Fălești</i>	<i>16</i>
<i>Ialoveni</i>	<i>13</i>
<i>Drochia</i>	<i>12</i>
<i>Glodeni</i>	<i>12</i>
<i>Hîncești</i>	<i>12</i>
<i>Edineț</i>	<i>11</i>
<i>Cimișlia</i>	<i>8</i>
<i>Dubăsari</i>	<i>8</i>
<i>Soroca</i>	<i>8</i>
<i>Anenii Noi</i>	<i>6</i>
<i>Briceni</i>	<i>6</i>
<i>Cantemir</i>	<i>6</i>
<i>Criuleni</i>	<i>6</i>
<i>Leova</i>	<i>6</i>
<i>Șoldănești</i>	<i>6</i>
<i>Călărași</i>	<i>5</i>
<i>Florești</i>	<i>5</i>
<i>Ștefan Vodă</i>	<i>5</i>

Sursa: www.ansc.md/ro/advanced-page-type/rapoarte

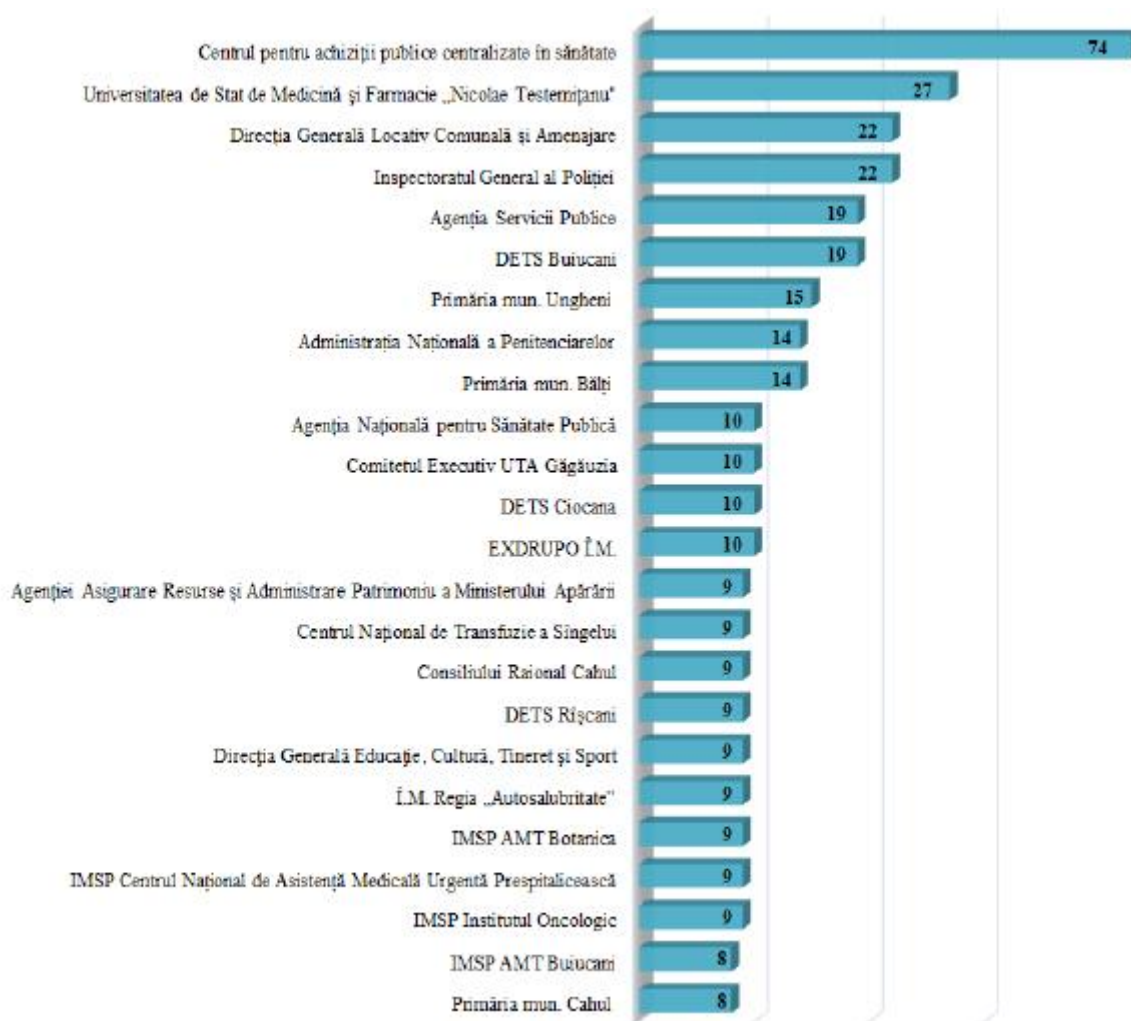
Autorități contractate împotriva cărora au fost înaintate pretenții referitor la procedurile de achiziții publice inițiate/desfășurate în anul 2018

Sursa: www.ansc.md/ro/advanced-page-type/rapoarte

Autorități contractate împotriva cărora au fost înaintate pretenții referitor la procedurile de achiziții publice inițiate/desfășurate în anul 2019

Sursa: www.ansc.md/ro/advanced-page-type/rapoarte